

# In een vrije samenleving is geen plek voor AI-brillen

NRC

Voor bezoekers van musea, theaters en andere culturele instellingen in Groningen is het voortaan duidelijk: AI-brillen zijn er niet toegestaan. Vorige week [kondigde de culturele sector](#) in de provincie een verbod op de brillen aan, in de hoop daarmee te voorkomen dat het gebruik ervan genormaliseerd wordt. Zij volgen daarmee verboden in onder meer New Yorkse clubs, Britse rechtbanken en Noorwegen, waar een (tijdelijk) verbod wordt ingevoerd in onder meer spreekkamers van huisartsen, sportscholen en andere publieke ruimtes.

De ingrepen komen geen dag te vroeg. In een vrije samenleving kan er namelijk geen plek zijn voor de AI-brillen. Ze schaden het recht op privacy van individuen, ondermijnen het onderlinge vertrouwen tussen mensen en maken de samenleving repressiever, onveiliger en onplezieriger. De brillen, door de verkopende techbedrijven doorgaans ‘slimme brillen’ genoemd en door critici ‘gluurbrillen’, zullen de publieke ruimte tot een permanent wingewest maken van pestkoppen, gluurders en techbedrijven.

Het is een belangrijk recht om zelf te kunnen kiezen welke technologie je gebruikt. Reguleringen dienen uitwassen van die technologieën tegen te gaan. Maar juist bij AI-brillen is evident dat de maatschappelijke schade geen uitwas is, maar de essentie ervan. Met de brillen kunnen gebruikers alles om hen heen filmen terwijl het lijkt alsof ze een normale bril dragen – het lampje dat omstanders duidelijk moet maken wat er gebeurt, is gemakkelijk te missen of zelfs af te plakken. In een samenleving waarin de brillen wijdverspreid zijn, zal iedereen constant gefilmd worden door anderen. Of je dat wilt of niet.

AI-brillen maken van de publieke ruimte een wingewest van pestkoppen, gluurders en techbedrijven

Wie zal zich dan nog zorgeloos door de publieke ruimte bewegen? Wie zal zich nog durven uitspreken, zeker als Mark Zuckerbergs droom van gezichtsherkenning in de brillen wordt opgenomen en niemand nog anoniem is? Wie zal nog durven af te wijken, creatief te zijn, frivool, te experimenteren, zonder de angst mikpunt te zijn van een filmende moralist? Wie zal nog durven dansen, sjansen en lief te hebben, wetende dat een filmende voorbijganger de beelden zo online kan zetten om je te *exposen*? Wie zal nog zomaar lanterfantten of dagdromen, zonder het continue unheimische gevoel dat je bekeken wordt of kan worden? En ook wie dat alles niet doet, heeft het recht onbespied te zijn.

Zo’n toekomstbeeld rechtvaardigt tijdig ingrijpen. Te vaak worden nieuwe technologieën en online platforms door techbedrijven aan de samenleving gepresenteerd als onvermijdelijke vooruitgang – en al snel door een aanzienlijk deel van de samenleving omarmd. Na verloop van tijd volgt de kater, waarna de roep om regulering groeit.

Juist omdat die brede gevolgen van AI-brillen nú nog niet breed merkbaar zijn, de brillen zijn op straat immers nog geen gemeengoed, hebben maatschappelijke instellingen en politici een unieke kans om vroegtijdig in te grijpen. Een enkele positieve toepassing, zoals voor slechtzienden, kan uitgezonderd worden.

Een samenleving waarin iedereen zich continu bespied voelt, zal geen prettige zijn om in te leven. Evenmin is het een vrije samenleving. De waarschuwing van de Autoriteit Persoonsgegevens dat het buitenshuis eigenlijk altijd verboden is om anderen te filmen met de brillen is niet genoeg. De bril zelf is het probleem. Dat het kabinet ondanks een Kamermeerderheid een verbod niet ziet zitten is een misser.

**Maak NRC jouw voorkeursbron op Google**

Bij Google kan je nu zelf aangeven welke nieuwsbronnen jij vaker wil zien in je zoekresultaten. [Meer informatie](#)

[Kies NRC als voorkeursbron](#) Melding voorkeursbron sluiten